

**МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 165 – ноември 2010

**А
Г
Р
О

С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А**

БАНСИК 2010

ОКОНЧАТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ

**за заетостта и използването
на територията на БЪЛГАРИЯ
през 2010 год.**

Резултати и анализи

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
МЕТОДОЛОГИЯ	5
НОМЕНКЛАТУРА	6
ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	9
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ	9
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ	10
КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ	15
ТАБЛИЦИ	18
ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2010 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ	18
ТАБЛИЦА 1А ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2009 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ	19
ТАБЛИЦА 1Б ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАЕТОСТТА НА ТЕРИТОРИЯТА 2010 ГОД. СПРЯМО 2009 ГОД.	20
ТАБЛИЦА 2 ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2010 ГОД.	21
ТАБЛИЦА 2А ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2009 ГОД.	22
ТАБЛИЦА 2Б ИЗМЕНЕНИЕ НА ОСНОВНАТА ЗАЕТОСТ ПО 28 ОБЛАСТИ 2010 ГОД. СПРЯМО 2009 ГОД.	23
ТАБЛИЦА 3 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	24
ТАБЛИЦА 4 ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА	25
КАРТИ	25
ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК	25
ЦАРЕВИЦА, СЛЪНЧОГЛЕД, УГАРИ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ, НЕОБРАБОТВАНА ЗЕМЯ И ПОСТОЯННО ЗАТРЕВЕНИТЕ ПЛОЩИ (ВКЛ. ЛИВАДИ- ОВОЩНИ ГРАДИНИ)	26

МЕТОДОЛОГИЯ

Наименованието БАНСИК е съставено от началните букви на Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура. Това е мащабна операция, реализирана върху цялата територия на България и поставяща основите на една система за познаване на продукцията и селскостопанската конюнктура.

Анкетата БАНСИК е базирана върху независимата и обективна техника на извадковите анкети на части от територията, посредством която са получени резултати за периода от 1998 година до сега.

БАНСИК е инвестиция за бъдещето, която ще позволи да се анализират промените, настъпващи в заетостта и използването на територията, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект.

БАНСИК представлява етап към европейското интегриране в областта на статистиката. Основната ориентация на анкетата е към селското стопанство, но със своя характер на общоизползван инструмент, тя дава възможност да се констатират проблемите на околната среда и на териториално-селищното устройство. Липсата на предварителна стратификация на територията дава възможност да се обслужват множество интереси, защото се наблюдават всички форми на използване на пространството - никоя зона не остава в сянка: структурните промени между категориите на територията, както и смяната на земеделските култури в рамките на земеделското пространство, могат да бъдат коректно описани.

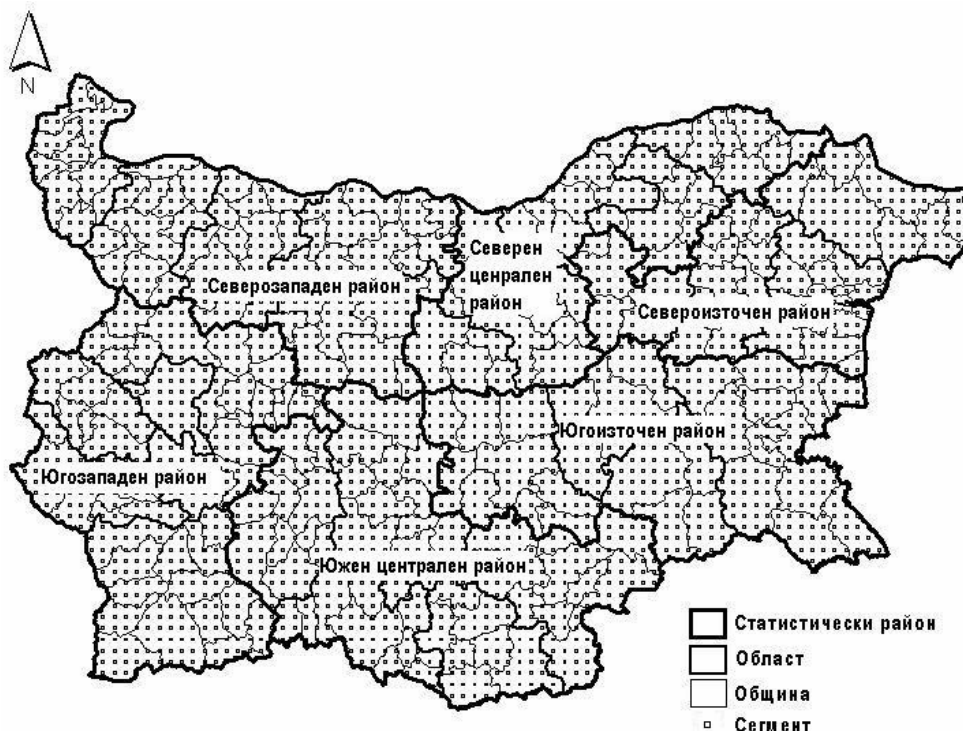
Добро познаване на територията на България

111 000 km²,
28 области,
264 общини

Познаването на територията:

около 111 000 точки в 3 123 сегмента, центровете на които са отдалечени на 6 км един от друг;

ГИС с 3 123 изображения на карти в мащаб 1:10 000 и също толкова сателитни снимки, направени със сателита LANDSAT и за първи път тази година се използваха орто-фото карти, заснети за нуждите на Системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗИП).

- Снимките, включени в материала, служат само за онагледяване на използвания метод. Качеството на оригиналите, използвани при наблюдението е многократно по-високо.

Наблюдението с помощта на човешкото око е метод, осигуряващ най-добро съотношение разходи-качество. През годините на наблюдението БАНСИК изследва заетостта и използването на земята върху повече от 111 хил. точки, разположени в 3 123 квадратни сегмента с размер на страната 1.410 км и съдържащи по 36 точки, разстоянието между тези точки е 234 м. Извадката, представляваща основата на БАНСИК, е изготвена през 1998 год. по метода "териториална извадка", основаваща се на изграждането на мрежа от прави линии, отдалечени на 6 км една от друга и ориентирани Север-Юг, Изток-Запад. Всяка пресечна точка от мрежата определя центъра на един сегмент, който може да се приеме за случаен. Границите на България са "отдалечени" с пояс от 827 м, за да се коригират евентуалните неточности на базовата картография.

При обследването на терена анкетаторите наблюдават всяка година едни и същи точки, разположени в едни и същи сегменти. Това позволява да се получат надеждни данни за измененията на терена. Човешкото око позволява използването на подробна номенклатура на заетостта и използването на земята. Например, всички култури и различни видовете ливади могат да бъдат разграничени, както и основните растителни видове в горските райони. Физическата и функционална номенклатури, разработени през 1998 год. след консултации със специалисти по всички видове използване на земята, не са променяни и през тази година, а само са внесени някои уточнения и допълнителни обяснения.

Организацията на операцията е ключовият елемент за постигнатото качество. Цялата анкета през 2010 год. е проведена от специализиран екип на МЗХ. В 28-те областни дирекции "Земеделие" от цялата страна експертите по агростатистика и специално обучени анкетатори организират събирането на данните. Контрол на терена през 2010 год. се осъществи с повторно наблюдение на 7% случайно подбрани сегменти. При наблюденията се използват специално обучени анкетатори – агрономи, лесовъди и други специалисти, работещи в областта на селското и горското стопанство.

ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА – ФИЗИЧЕСКА НОМЕНКЛАТУРА

Всяка точка определя еднородна част от територията от гледна точка на заетост на земята. Ако една точка попада точно на границата между два различни вида заетост на земята, се избира единия вид в зависимост от това дали е четна или нечетна точката. Ако е четна се избират площите, които се намират на юг-запад спрямо съответната точка; за точките с нечетни номера се избират площите, които се намират на север-изток спрямо съответната точка. Анкетьорът описва в анкетната карта резултата от наблюдението си и кодирането се прави в офиса с един-единствен код от физическата номенклатура.

ФИЗИЧЕСКА НОМЕНКЛАТУРА на АНКЕТАТА БАНСИК

Код	Дефиниция	Код	Дефиниция
01	Извън България, море	34	Индустриални маслодайни култури
02	Неопределена категория	35	Други индустриални култури (включително ароматни, медицински и етерично маслени)
11	Солници, плитки езера със слабо солени води	36	Картофи
12	Езера, басейни, плитки сладководни езера	37	Боб, грах, бакла
13	Реки, канали, дерета	38	Леща, нахут и други варива
14	Тресавища, влажни зони	39	Пресни зеленчуци без боб и грах (включително пъпеши и дини)
15	Скали	40	Разсадници (включително горски, за етерично-маслени, ароматни и медицински), цветя и декоративни растения
16	Дюни, плажове - пясъчни или скалисти	41	Окопни фуражни култури
17	Широколистни гори	42	Други фуражни едногодишни култури
18	Иглолистни гори	43	Ливади засети с бобови растения
19	Горска растителност със слаба гъстота (естествени гори)	44	Ливади засети с житни растения
20	Смесени - широколистни и иглолистни	45	Постоянни продуктивни ливади
21	Група дървета	46	Високопланински пасища
22	Единични дървета	47	Затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал
23	Пшеница	48	Ливада - овощна градина
24	Ечемик	49	Угар
25	Ръж и тритикале	50	Кайсии (вкл. зарзали)
26	Овес	51	Череша и вишни
27	Царевица	52	Праскови
28	Ориз	53	Сливи
29	Други житни (включително сорго, просо, елда) и смесени житни	54	Круши
30	Цвекло (захарно)	55	Ябълки
31	Индустриални текстилни култури(памук, лен, коноп)	56	Други плододаващи дървесни видове
32	Слънчоглед	57	Смесени насаждения от плододаващи дървесни видове
33	Тютюн	58	Смесени - различни плододаващи дървесни видове и друго производство

Код	Дефиниция	Код	Дефиниция
59	Лоза (чиста култура)	75	Терен с настилка, с компактна форма, с дървета
60	Смесени: лоза - овощна градина	76	Терен с настилка, с компактна форма, без дървета
61	Смесени: лоза - други култури	77	Терен с настилка, с линейна форма, с дървета
62	Дребни плодове и други различни култури	78	Терен с настилка, с линейна форма, без дървета
63	Семейни градини	79	Паркове с комплексна структура
64	Затревени площи (в широк смисъл)	80	Ниски постройки, затворени, покрити
65	Необработвани земи	81	Високи сгради, затворени, покрити
66	Безплодна земя, шубрак, хрсталак	82	Оранжерии, заслони и високи навеси
67	Жив плет	83	Конструкции (без стени) само с покрив
68	Терени за временно ползване предимно със земеделски характер	84	Временни конструкции - разглобяеми
69	Строителна площадка: сгради, обществени строежи	85	Други индустриални и граждански съоръжения
70	Други терени с променен релеф от добивни дейности (кариери, пясъчници, мини, изкопи)	86	Изоставени конструкции
71	Други терени с променен релеф от различни депа (изхвърляне на отпадъци, минни отпадъци, шлака, сгур, насипи)	87	Населена зона, включително семейни градини под 500 м ² в населени места
72	Гробища	88	Индустриална зона
73	Незастроени терени в рамките на населените места	99	Забранена зона
74	Фермерски дворове и прилежащи площи с различно предназначение		

ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Функционалното използване не е толкова директно и понякога е по-трудно за определяне. То дава информация за социално-икономическото измерение на наблюдаваната територия. На практика в много случаи физическата номенклатура е достатъчна за определяне на функционалното използване (напр. площи, заети със слънчоглед или друга земеделска култура). В останалите случаи (например поляни) трябва да се пристъпи към разглеждане на непосредственото обкръжение на участъка.

ФУНКЦИОНАЛНА НОМЕНКЛАТУРА на АНКЕТАТА БАНСИК

Код	Дефиниция
Първично производство	
01	Минно дело
02	Селскостопанско производство
03	Неорганизирано селскостопанско производство
04	Горско стопанство
05	Рибовъдство
Вторично производство	
06	Промишленост (вкл. строителна)
07	Енергийно производство
Услуги и други	
08	Национална пътна мрежа
09	Железопътна мрежа
10	Плавателна: речна и морска мрежа
11	Въздушна мрежа
12	Други мрежи
13	Търговия и занаятчийство
14	Администрация и местно управление
15	Армия
16	Образование и научно-изследователска дейност
17	Култура
18	Култови места
19	Здравни и социални центрове
20	Спорт и развлечения на открито
21	Индивидуални жилища
22	Колективни жилища
23	Различни депа и терени за разтоварване
24	Защита на средата
99	Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение

ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Предварителни бележки

БАНСИК е извадково наблюдение. При работа с териториална извадка или извадка по списък, може да се изчисли случайната грешка, свързана със съставянето на извадката. Това изчисление позволява да се определи доверителния интервал, в чиито граници се намира истинската стойност на наблюдаваната променлива.

Грешката от наблюдение е слабо познаваема, понеже е невъзможно да бъде изчислена. Можем само да цитираме източниците на този вид грешка. Затова работата на организаторите на анкетата е насочена към минимизиране на този вид грешка. Неволни грешки могат да се допуснат, независимо дали извадката е териториална или по списък. Обучението на анкетьорите, четливостта на инструкциите и другите документи трябва да доведат до еднотипност на работата на различните анкетьори. Контролите след анкетата (на терена и в момента на въвеждане на данните) са предназначени също да коригират евентуалните грешки.

От друга страна, териториалните извадкови анкети с директно наблюдение не ни правят зависими от волята на интервюирания, в случая – на земеделския производител. Той може да откаже да отговори или да скрие съзнателно информация, от страх, че неговите отговори, ще бъде използвана срещу интересите му. Това е валидно за страни като България, където интервюираните все още не познават добре понятието "статистическа тайна".

При извадковите анкети на базата на териториални извадки, от тип БАНСИК, този вид грешка е контролируема, защото се прави единствено наблюдение на терена. Това ни позволява да се направи извода, че този тип анкети са обективни.

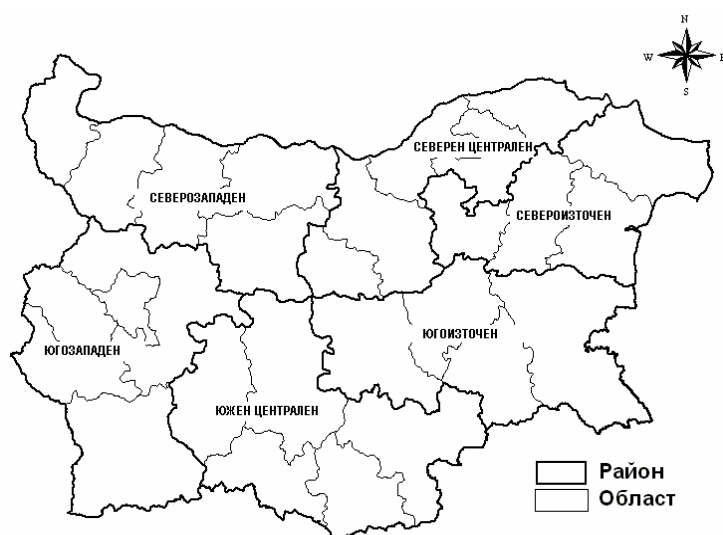
Метод на изчисление

Едно от основните предимства на обективна извадкова анкета от типа БАНСИК е, че за всеки резултат може да се посочи степента на точност. Това позволява поставянето на резултата в определени рамки, които са толкова по-тесни, колкото по-добър е резултатът. Това също така, позволява да се правят сравнения с другите източници.

Точността е получена като се калкулира случайната грешка от извадката. Взема се предвид общото отклонение под формата на основна дисперсия между сегментите и вътрешна дисперсия (между точките). Точността при определяне на даден вид заетост на територията се увеличава с увеличение на съответната площ и разпределението на изучавания тип заетост. Горите, които заемат голяма площ от територията, са по-точно изчислени, отколкото някой тип заетост на земята, който се среща само на дадено място и е с ограничено разпространение.

Извадката е изготвена така, че да дава добри резултати за заетостта на територията на ниво 6 статистически райони – NUTS 2. Този тип анкета позволява добавяне на нови сегменти към извадката, с цел получаване на резултати на по-ниско ниво от номенклатурата на териториалните единици, ако това е необходимо. В този случай трябва да се направи преценка за допълнителните разходи, необходими за организиране и провеждане на анкетата. В общия случай, колкото е по-голяма площта на дадена позиция, толкова е по-малка математическата грешка.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Представената вляво карта показва групирането на областите в 6 статистически райони – ниво 2 на номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) на Европейския съюз съгласно Регламент (ЕО) №176/2009 г.

- **Северозападен** – Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София-област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура (БАНСИК) е годишна и това дава възможност да се проследи изменението на заетостта на територията на България през годините от първото ѝ провеждане през 1998 до сега.

*****

В публикациите са използвани дефиниции, съгласно Решение на Европейската Комисия № 89/651/ЕИО:

Използваната земеделска площ (ИЗП) е формирана от обработваемата земя (кодове от 23 до 44 и код 49 от номенклатурата), трайните насаждения (кодове от 50 до 62), постоянно затревените площи (кодове от 45 до 48), семейните градини – код 63 и оранжерийните площи – код 82. През 2010 год. площта на ИЗП е 5 051 866 ha, което е 45.5% от територията на страната. През тази година ИЗП се увеличава с 0.4 % спрямо предходната година. (вж. табл. 2Б, стр. 23)

Категория	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната
Използвана земеделска площ (ИЗП)	5 051 866	45.5%	5 029 585	45.3%	5 100 825	46.0%	5 116 220	46.1%

Обработваема земя са площите, които се включват в сеитбообръщение, временните ливади с житни и бобови треви и угарите (кодове от 23 до 44 и код 49). През 2010 год. обработваемата земя заема площ от 3 162 526 ha, което е 62.6% от използваната земеделска площ на страната и 28.5% от общата площ на страната. През тази година тя се увеличава с 1.3% спрямо 2009 год. (вж. табл. 3, стр. 24).

Категория	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Обработваема земя	3 162 526	62.6%	3 122 516	62.1%	3 060 543	60.0%	3 057 740	59.8%

*****

През 2010 година площите с **пшеница** заемат 62.4% от площите със зърнените култури в страната, 34.6% от обработваемата земя и 21.7% от ИЗП. Тази година те намаляват с 12.6% спрямо 2009 год.(вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20).

През 2010 година площите с **ечемик** намаляват с 5.3% спрямо 2009 год. Делът на ечемика е 14.3% от площите със зърнените култури, 7.9% от обработваемата земя и 5.0% от ИЗП на страната. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20).

През 2010 година площите с **царевица** се увеличават с 18.5% спрямо 2009 год. Тази култура заема 20.5% от площите със зърнените култури, 11.4% от обработваемата земя и 7.1% от ИЗП на страната. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20).

През тази година площите със **слънчоглед** се увеличават спрямо предходната година с 6.9%. През 2010 год. слънчоглед е засят на 734 314 ha и представлява 23.2% от обработваемата земя, 77.8% от маслодайните култури и 14.5% от ИЗП на страната. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20).

Култури	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя
Пшеница	1 095 703	34.6%	1 254 151	40.2%	1 114 427	36.4%	1 120 510	36.6%
Ечемик	250 640	7.9%	264 689	8.5%	223 004	7.3%	193 840	6.3%
Царевица	360 046	11.4%	303 881	9.7%	348 402	11.4%	408 880	13.4%
Слънчоглед	734 314	23.2%	687 209	22.0%	723 962	23.7%	686 692	22.5%

Угарите са обработваеми земи, които в годината на наблюдение не се реколтират. Обработени или не, площите остават в тази категория не повече от две години. През 2010 година угарите се увеличават с 5.7% спрямо 2009 година. Угарите заемат 207 616 ha, което представлява 6.6% от обработваемата земя или 4.1% от ИЗП на страната. (вж. табл. 1, стр. 18, табл. 26, стр. 23 и табл. 3, стр. 24).

Площите на **изкуствените ливади с бобови и житни** треви през 2010 година са 88 909 ha, което е 2.8% от обработваемата земя и 1.8% от ИЗП на страната. При тези площи се наблюдава намаление с 6.2% спрямо 2009 година.

Култури	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя
Угари	207 616	6.6%	196 336	6.3%	229 471	7.5%	291 751	9.5%
Временни ливади с бобови	87 718	2.8%	94 226	3.0%	99 362	3.2%	92 213	3.0%
Временни ливади с житни	1 191	0.04%	1 183	0.04%	2 468	0.1%	3 353	0.1%

Категорията на постоянно продуктивни ливади, високопланински пасища, затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал и ливади-овощни градини през настоящата година заема 1 701 990 ha или 33.7% от ИЗП на страната, като се наблюдава намаление с 1.0% спрямо 2009 год. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 26, стр. 23).

Култури	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Постоянно продуктивни ливади	441 931	8.7%	453 274	9.0%	500 008	9.8%	515 429	10.1%
Високопланински пасища	127 799	2.5%	127 825	2.5%	137 225	2.7%	137 638	2.7%
Затревени слабопродуктивни площи	1 113 371	22.0%	1 118 872	22.2%	1 169 823	22.9%	1 165 191	22.8%
Ливади-овощни градини	18 889	0.4%	19 057	0.4%	21 809	0.4%	23 883	0.5%

Площите с **лозя** - чиста култура (код 59) през 2010 година заемат 82 675 ha, което е намаление от 2.1% спрямо 2009 година. В тази категория са отчетени лозята, върху които са провеждани агротехнически мероприятия. Изоставените лозови насаждения са отнесени в код 65 – изоставени трайни насаждения. Делът, който заемат лозята, е 1.6% от ИЗП на страната.

Площите с **овощни насаждения** са 72 913 ha, като при тях се наблюдава намаление с 1.3% спрямо предходната година и площта им е 1.4% от ИЗП на страната.

Смесените трайни насаждения също намаляват с 1.0% спрямо 2009 година и заема 8 020 ha, което представлява 0,2% от ИЗП на страната. (вж. табл. 1, стр. 18, табл. 26, стр. 23 и табл. 3, стр. 24).

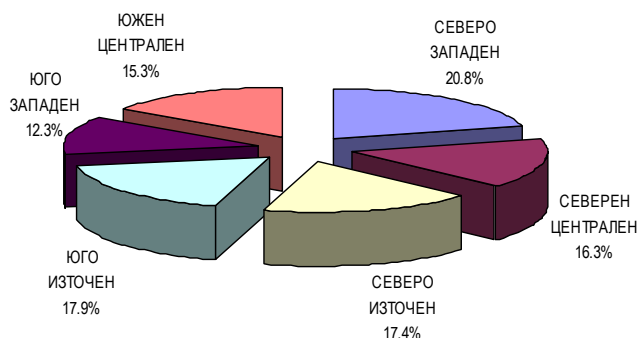
Култури	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Лозя	82 675	1.6%	84 438	1.7%	100 873	2.0%	103 949	2.0%
Овощни насаждения	72 913	1.4%	71 995	1.4%	69 893	1.4%	75 035	1.5%
Смесени трайни насаждения	8 020	0.2%	8 103	0.2%	12 759	0.3%	9 541	0.2%

Семейните градини през 2010 година са разположени върху 21 629 ha и това представлява 0.4% от ИЗП на страната. При тях се наблюдава увеличение от 1.0% спрямо 2009 година. (вж. табл. 3, стр. 24)

Необработвани земи са земеделски земи, които не се включват в сеитбообръщението и не са използвани за земеделско производство повече от две години. Експлоатационното им възстановяване е възможно с минимални средства. Необработваните земи през 2010 год. са 8.0% от площите със селскостопанско предназначение. Част от тях се включват в ИЗП през 2010 год. и намаляват 4.2% спрямо предходната година. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр.20).

Категория	2010 година		2009 година		2008 година		2007 година	
	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната
Необработвана земя	441 025	4.0%	460 528	4.1%	547 381	4.9%	550 116	4.9%

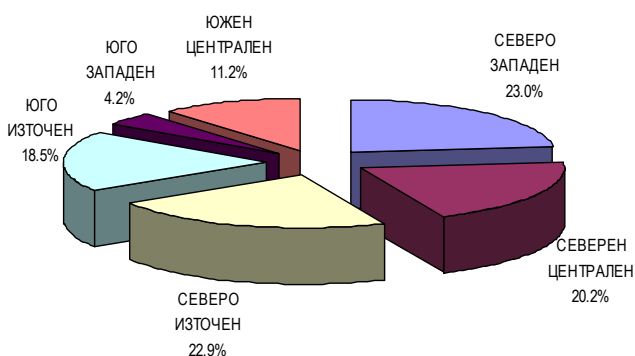
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	ИЗП (ha)	% на обработваема земя от ИЗП на областта	% на трайни насаждения от ИЗП на областта
БЪЛГАРИЯ	5 051 866	62.6%	3.2%
Добрич	372 262	88.6%	0.9%
Плевен	336 548	86.2%	0.6%
Пловдив	284 606	61.6%	7.6%
Бургас	284 135	61.8%	4.8%
Стара Загора	252 153	67.1%	6.9%
София-област	243 570	19.8%	2.1%
22 области	3 278 592	60.2%	3.1%

С най-голям относителен дял от използваната земеделска площ е Северозападен район, в който са 1 048 938 ha или 20.8% от ИЗП на страната, следват Югоизточен район с 905 489 ha и Североизточен район с 880 243 ha. През 2010 год. 7.4% от ИЗП на страната е в област Добрич, следва област Плевен с 6.7% и област Пловдив с 5.6%. (вж. табл. 2, стр. 21 и табл. 26, стр. 23)

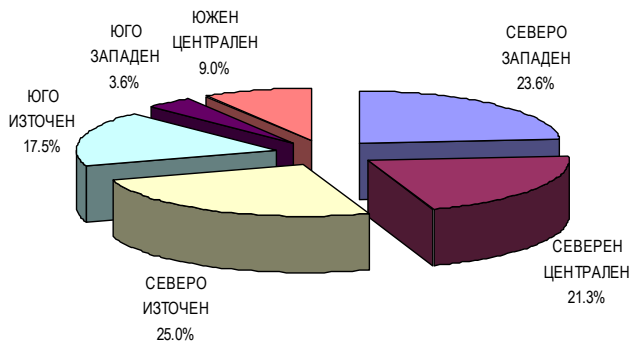
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Обработваема земя (ha)	% на зърнените култури от обработваемата земя	% на маслодайните култури от обработваемата земя
БЪЛГАРИЯ	3 162 526	55.5%	29.8%
Добрич	329 698	64.5%	32.1%
Плевен	289 958	56.1%	36.9%
Бургас	175 575	50.2%	22.0%
Пловдив	175 182	43.7%	28.6%
Враца	173 626	54.5%	34.7%
Русе	170 112	58.2%	36.5%
22 области	1 848 375	55.3%	28.1%

Най-много обработваема земя през 2010 година има в Северозападен район - 727 661 ha или 23.0% от обработваемата земя на страната, следват Североизточен с 724 220 ha (22.9%) и Северен централен с 639 568 ha (20.2%). Най-голям е размерът на обработваемите площи в областите Добрич и Плевен, като делът им в област Добрич е 10.4%, а в Плевен - 9.2% от обработваемата земя на страната. Следващата област е Бургас с 5.6% от обработваемата земя на страната. (вж. табл. 3, стр. 24).

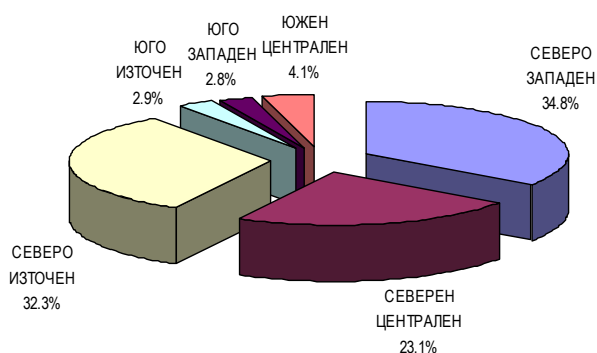
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗЪРНЕНИТЕ КУЛТУРИ ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

През 2010 година площите със зърнени култури намаляват със 6.5% спрямо 2009 година. Но техният дял продължава да е най-голям в обработваемата земя на страната - 55.5%. С най-голям дял от зърнените култури е пшеницата - 62.4%, следва царевицата с 20.5% и ечемикът с 14.3%. Най-много площи със зърнени култури са засети в Североизточен и Северозападен район. 12.1% от зърнените култури на страната са в област Добрич, следва област Плевен с 9.3% и област Русе с 5.6%. (вж. табл. 2, стр. 21).

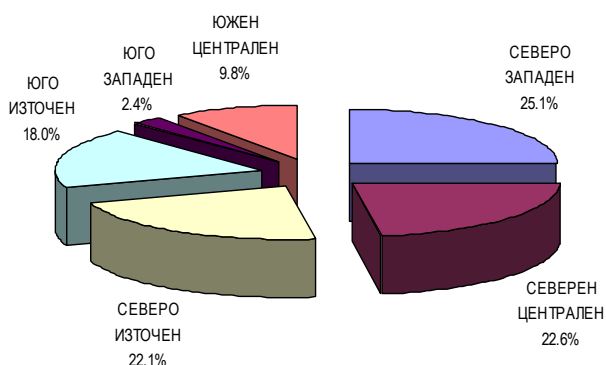
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЦАРЕВИЦА ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Площи с царевица (ha)	% на царевицата от зърнените култури на областта	% на царевицата от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	360 046	14.3%	11.4%
Добрич	67 062	31.5%	20.3%
Плевен	42 783	26.3%	14.8%
Монтана	28 509	38.7%	22.2%
Враца	24 979	26.4%	14.4%
В. Търново	20 265	21.5%	12.3%
Разград	20 096	23.3%	14.4%
22 области	156 352	15.2%	8.1%

Площите с **царевица** през 2010 година са 360 046 ha. Наблюдава се увеличение от 18.5% спрямо 2009 година. Царевицата заема 11.4% от обработваемата земя и 14.3% от зърнените култури. 34.8% от площите с царевица се намират в Северозападен район, следван от Североизточен район с 32.3% и Северен централен с 23.1%. Най-много площи с царевица са засети в областите Добрич, Плевен и Монтана, с относителен дял от 38.4% в площите на страната. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20)

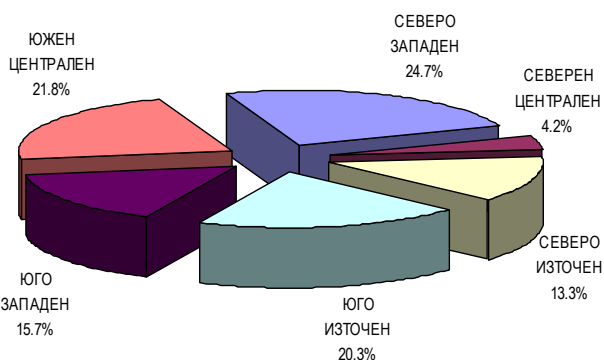
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ СЪС СЛЪНЧОГЛЕД ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Площи със слънчоглед (ha)	% на слънчогледа от маслодайните култури на областта	% на слънчогледа от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	734 314	77.8%	23.2%
Добрич	74 616	70.5%	22.6%
Плевен	71 137	66.4%	24.5%
Русе	51 790	83.5%	30.4%
Враца	50 982	84.7%	29.4%
Стар Загора	44 711	83.6%	26.4%
В. Търново	43 639	71.0%	26.4%
22 области	397 438	80.5%	21.4%

Площите със **слънчоглед** през 2010 година са 734 314 ha, което представлява 23.2% от обработваемата земя. При тях има увеличение с 6.9% спрямо 2009 година. 25.1% от площите са в Северозападен район, следван от Северен централен с 22.6% и Североизточен район с 22.1%. Най-много площи със слънчоглед се наблюдават в областите Добрич, Плевен и Русе с относителен дял от 26.9% в площите на страната. (вж. табл. 1, стр. 18 и табл. 1Б, стр. 20)

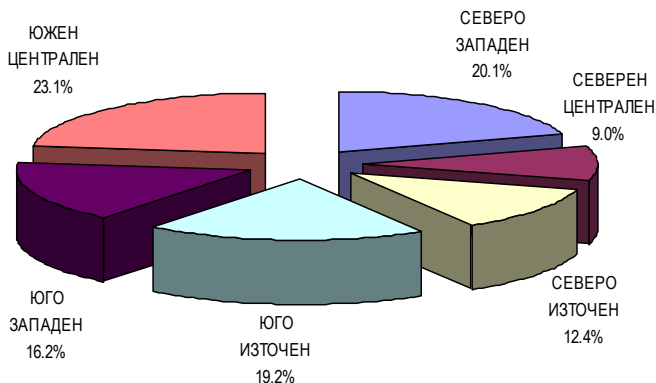
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УГАРИТЕ ПРЕЗ
2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Угари (ha)	% съотношение
БЪЛГАРИЯ	207 616	100.0%
Пловдив	21 681	10.4%
Бургас	18 497	8.9%
Видин	13 513	6.5%
Плевен	13 226	6.4%
Ямбол	12 803	6.2%
Хасково	12 348	5.9%
22 области	115 548	55.7%

През 2010 година площите с **угари** са 207 616 ha, като се наблюдава увеличение с 5.7% спрямо предходната година. Най-много са угарите в Северозападен район 24.7, следва Южен централен район с 21.8%. Най-много площи с угари има в област Пловдив - 10.4% от угарите в страната, следват област Бургас със 8.9% и област Видин с общо 6.5%.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕОБРАБОТВАНИТЕ ЗЕМИ ПРЕЗ 2010 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Необработвана земя (ha)	% съотношение
БЪЛГАРИЯ	441 025	100.0%
Хасково	42 874	9.7%
Видин	38 709	8.8%
Бургас	31 667	7.2%
Пазарджик	31 013	7.0%
Стара Загора	27 995	6.4%
София област	27 482	6.2%
22 области	241 285	54.7%

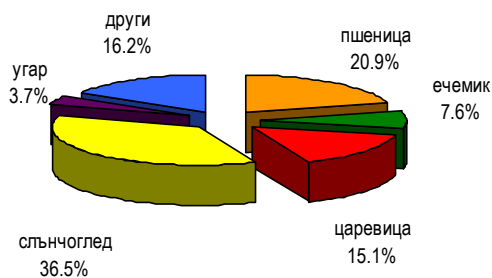
Необработваната земя през 2010 година е 441 025 ha, като се наблюдава намаление с 4.2% спрямо 2009 година. Районът с най-голям относителен дял на необработвани земи е Южен централен - 23.1%, следва Северозападен район с 20.1%. Най-много необработвани земи има в област Хасково - 9.7%.

КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ

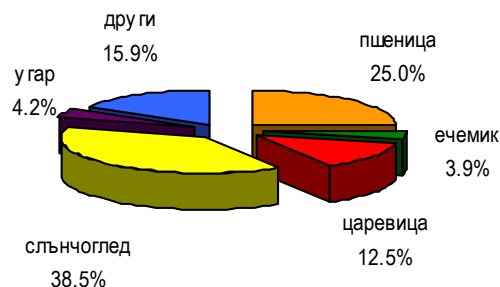
Точките за наблюдение в извадката са постоянни, което дава възможност да се проследи промяната от една позиция на номенклатурата в друга през различните години. Кръстосвайки заетостта по кодове от физическата номенклатура през 2010 год. с тези през 2009 год., може да се проследи изменението. Анализът на тези матрици позволява да се изучи важноста и темпа на изменение на площите между различните позиции на номенклатурата – както изменения между различните видове селскостопански площи, така и преминавания от един вид заетост в друг.

При площите с **пшеница** през 2010 год. делът на предшественик окопна култура (царевица и слънчоглед) е над 50% е. През 2010 год. пшеница, засята след култури със слята повърхност (след пшеница и ечемик) се наблюдава на 28.5% от площите. В сеитбооборота с пшеницата са включени 3.7% от площите, които през 2009 год. са били заети с угари.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2010 год.

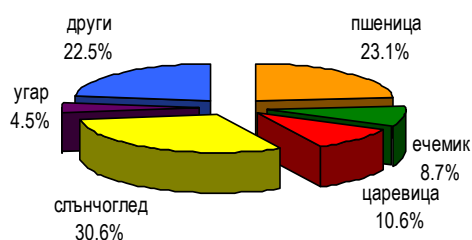

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2009 год.

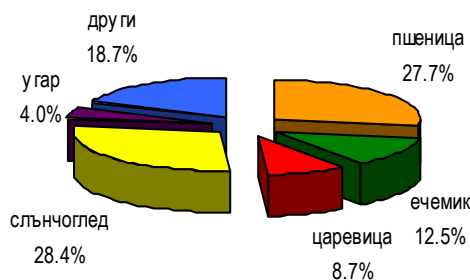

През 2010 год. върху 68% от площите с **ечемик** е извършен сеитбооборот след култури, различни от пшеница и ечемик. Най-висок е делът на площите с ечемик, засети след предшественик слънчоглед – 30.6%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2010 год.

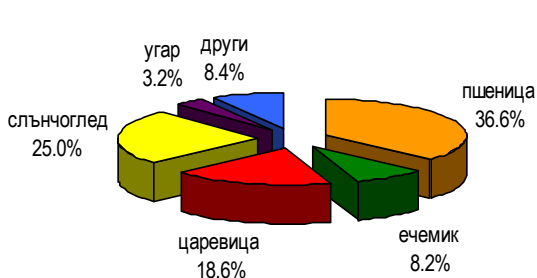

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2009 год.

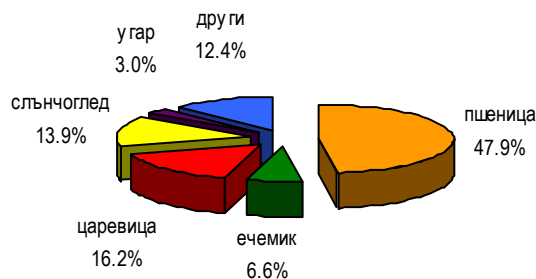

44.8% от площите засети с **царевица** през 2010 год. са след пшеница и ечемик. Царевица е засята след предшественик слънчоглед върху 25.0% от площите. Увеличават се площите с царевица, отглеждани монокултурно, на 18.6%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2010 год.

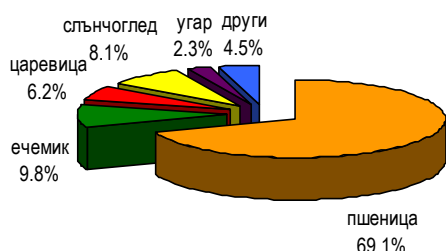

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2009 год.

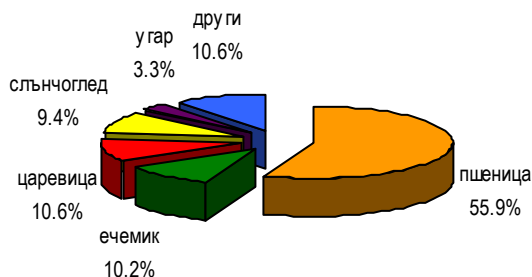

В сеитбооборота на слънчогледа през 2010 год. делът на предшественик пшеница и ечемик е 78.9%. Върху 8.1% от площите, слънчогледът е отглеждан монокултурно.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2010 год.

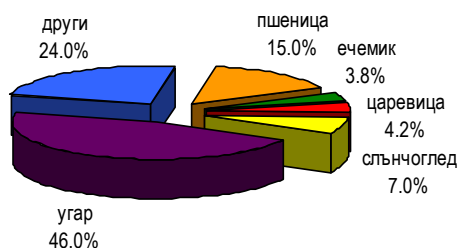

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2009 год.

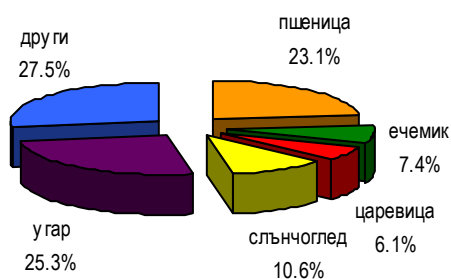

46.0% от площите с **угари** остават необработени и през 2010 година. През 2010 година като угари са оставени 15.0% от площите с пшеница и 24.0% от площите с други култури.

СЕИТБООБОРОТ с УГАР
2010 год.

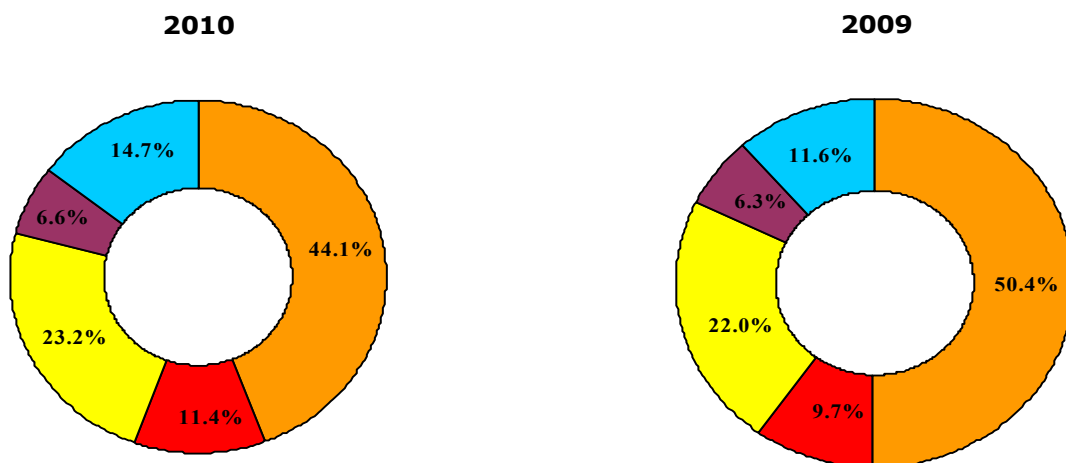

СЕИТБООБОРОТ с УГАР
2009 год.

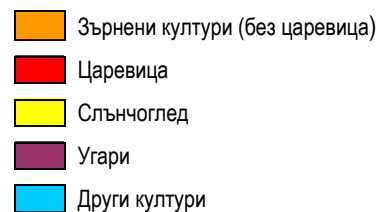

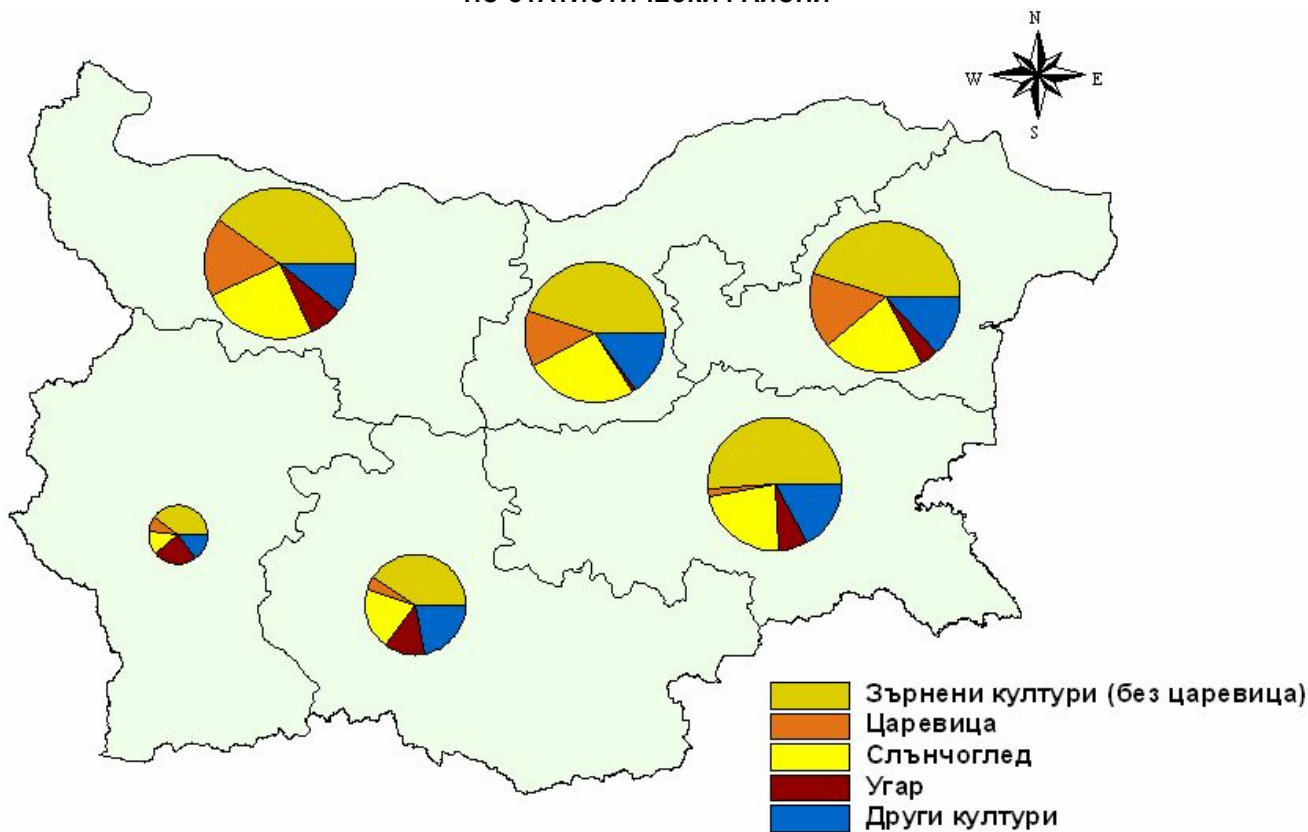
ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ

	2010	2009	2008	2007	2006
Зърнени култури (без царевица)	44.1%	50.4%	45.9%	44.6%	39.6%
Царевица	11.4%	9.7%	11.4%	13.4%	12.5%
Слънчоглед	23.2%	22.0%	23.7%	22.5%	25.4%
Угари	6.6%	6.3%	7.5%	9.5%	14.1%
Други култури	14.7%	11.6%	11.5%	10.0%	8.4%

**ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ 2010 ГОДИНА
ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ**

ТАБЛИЦИ

ТАБЛИЦА 1   **ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2010 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ**

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН
пшеница	1 095 703	229 623	236 447	263 875	216 942	37 950	110 866
ечемик	250 640	51 174	51 513	51 772	73 796	6 195	16 190
ръж и тритикале	16 116	296	1 006	1 908	1 488	4 858	6 560
овес	24 627	7 685	1 686	4 800	2 212	4 234	4 010
царевица	360 046	125 158	83 245	116 476	10 425	10 148	14 594
други зърнени	9 259			1 099	2 281	396	5 483
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 756 391	413 936	373 897	439 930	307 144	63 781	157 703
слънчоглед	734 314	184 444	166 376	162 079	131 911	17 524	71 980
други маслодайни	209 347	61 837	50 403	55 835	28 594	99	12 579
Общо маслодайни:	943 661	246 281	216 779	217 914	160 505	17 623	84 559
влакнодайни култури	202						202
тютюн	31 652	1 636	2 711	1 775	2 386	4 477	18 667
други индустриални култури	74 536	307	4 367	6 309	57 326	299	5 928
Общо технически:	106 390	1 943	7 078	8 084	59 712	4 776	24 797
картофи	13 824	100	195	482	504	5 867	6 676
грах, фасул, бакла, леща и други варива	5 839	1 601	400	491	1 162	1 393	792
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	29 420	804	9 323	4 314	3 377	397	11 205
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	5 127	599	992	896	1 015	596	1 029
семейни градини	21 629	1 900	4 615	2 620	3 776	5 051	3 667
Общо зеленчуци и цветя:	75 839	5 004	15 525	8 803	9 834	13 304	23 369
окопни и други едногодишни фуражни култури	7 462	100	798	1 272	203	3 155	1 934
ливади с бобови	87 718	10 956	21 277	23 535	9 249	3 006	19 695
ливади с житни	1 191	100	699	193	101	98	
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	96 371	11 156	22 774	25 000	9 553	6 259	21 629
продуктивни постоянни ливади	441 931	146 976	21 063	10 283	44 054	137 022	82 533
високопланински пасища	127 799	12 310	775		8 579	67 048	39 087
затревени слабопродуктивни площи	1 113 371	135 555	130 030	122 517	219 830	252 662	252 777
ливади-овощни градини	18 889	5 094	5 426		102	7 264	1 003
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 701 990	299 935	157 294	132 800	272 565	463 996	375 400
лозя	82 675	10 767	6 491	12 275	25 664	4 871	22 607
кайсии, зарзали и праскови	12 702	699	7 755	206	2 221	597	1 224
череша и вишни	17 672	997	1 311	597	6 782	4 715	3 270
сливи	16 955	3 488	1 098	689	2 494	3 469	5 717
ябълки	5 239	200	396	411	1 007	880	2 345
круши и други овощни култури	11 039	705	996	2 878	3 615	100	2 745
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	17 326	2 483	1 982	3 142	2 187	4 177	3 355
Общо трайни насаждения:	163 608	19 339	20 029	20 198	43 970	18 809	41 263
угари	207 616	51 344	8 719	27 514	42 206	32 488	45 345
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 051 866	1 048 938	822 095	880 243	905 489	621 036	774 065
необработвана земя	441 025	88 663	39 759	54 644	84 759	71 217	101 983
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 492 891	1 137 601	861 854	934 887	990 248	692 253	876 048

ТАБЛИЦА 1А ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2009 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН
пшеница	1 254 151	291 915	264 663	281 112	252 805	40 296	123 360
ечемик	264 689	62 673	54 936	50 740	67 924	4 730	23 686
ръж и тритикале	17 034	3 194	298	1 859	4 714	2 269	4 700
овес	28 894	10 471	2 250	4 075	2 307	5 838	3 953
царевица	303 881	81 016	86 919	95 047	10 697	12 673	17 529
други зърнени	9 809			784	2 804	100	6 121
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 878 458	449 269	409 066	433 617	341 251	65 906	179 349
слънчоглед	687 209	176 307	151 180	173 534	118 570	12 439	55 179
други маслодайни	115 013	32 029	23 254	35 127	16 942		7 661
Общо маслодайни:	802 222	208 336	174 434	208 661	135 512	12 439	62 840
влакнодайни култури	102						102
тютюн	27 865	997	2 630	1 090	3 812	3 505	15 831
други индустриални култури	60 629		7 027	9 566	38 052	301	5 683
Общо технически:	88 596	997	9 657	10 656	41 864	3 806	21 616
картофи	14 068	299	195	278	404	5 968	6 924
грах, фасул, бакла, леща и други варива	9 557	200	4 771	1 998	295	1 002	1 291
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	28 715	1 197	5 566	4 735	7 681	400	9 136
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	4 900	500	896	780	1 006	697	1 021
семейни градини	21 411	1 896	4 416	2 621	3 369	5 280	3 829
Общо зеленчуци и цветя:	78 651	4 092	15 844	10 412	12 755	13 347	22 201
окопни и други едногодишни фуражни култури	6 349	498	304	1 992	402	2 047	1 106
ливади с бобови	94 226	11 374	28 123	24 697	8 238	3 895	17 899
ливади с житни	1 183	100	705	278		100	
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	101 758	11 972	29 132	26 967	8 640	6 042	19 005
продуктивни постоянни ливади	453 274	150 518	23 172	10 749	45 035	140 093	83 707
високопланински пасища	127 825	12 290	1 072		8 280	66 773	39 410
затревени слабопродуктивни площи	1 118 872	135 656	128 866	124 445	221 532	259 468	248 905
ливади-овощни градини	19 057	5 600	4 972		101	7 279	1 105
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 719 028	304 064	158 082	135 194	274 948	473 613	373 127
лозя	84 438	11 935	6 866	13 167	25 296	4 901	22 273
кайсии, зарзали и праскови	13 160	700	8 026	205	2 510	601	1 118
череша и вишни	16 399	1 000	1 372	495	5 797	4 689	3 046
сливи	16 953	3 500	1 131	575	2 502	3 481	5 764
ябълки	5 190	199	393	307	1 300	772	2 219
круши и други овощни култури	11 503	699	1 392	2 963	3 630	100	2 719
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	16 893	2 596	1 692	3 331	2 283	3 676	3 315
Общо трайни насаждения:	164 536	20 629	20 872	21 043	43 318	18 220	40 454
угари	196 336	44 399	10 132	22 536	40 282	32 475	46 512
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 029 585	1 043 758	827 219	869 086	898 570	625 848	765 104
необработвана земя	460 528	89 987	45 706	55 523	90 293	70 188	108 831
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 490 113	1 133 745	872 925	924 609	988 863	696 036	873 935

ТАБЛИЦА 1Б ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАЕТОСТТА НА ТЕРИТОРИЯТА 2010 ГОД. КЪМ 2009 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН
пшеница	-12.6%	-21.3%	-10.7%	-6.1%	-14.2%	-5.8%	-10.1%
ечемик	-5.3%	-18.3%	-6.2%	2.0%	8.6%	31.0%	-31.6%
ръж и тритикале	-5.4%	-90.7%	237.6%	2.6%	-68.4%	114.1%	39.6%
овес	-14.8%	-26.6%	-25.1%	17.8%	-4.1%	-27.5%	1.4%
царевица	18.5%	54.5%	-4.2%	22.5%	-2.5%	-19.9%	-16.7%
други зърнени	-5.6%			40.2%	-18.7%	296.0%	-10.4%
Общо зърнени (вкл. за фураж):	-6.5%	-7.9%	-8.6%	1.5%	-10.0%	-3.2%	-12.1%
слънчоглед	6.9%	4.6%	10.1%	-6.6%	11.3%	40.9%	30.4%
други маслодайни	82.0%	93.1%	116.7%	59.0%	68.8%		64.2%
Общо маслодайни:	17.6%	18.2%	24.3%	4.4%	18.4%	41.7%	34.6%
влакнодайни култури	98.0%						98.0%
тютюн	13.6%	64.1%	3.1%	62.8%	-37.4%	27.7%	17.9%
други индустриални култури	22.9%			-34.0%	50.7%	-0.7%	4.3%
Общо технически:	20.1%	94.9%	-26.7%	-24.1%	42.6%	25.5%	14.7%
картофи	-1.7%	-66.6%	0.0%	73.4%	24.8%	-1.7%	-3.6%
грах, фасул, бакла, леща и други варива	-38.9%	700.5%	-91.6%	-75.4%	293.9%	39.0%	-38.7%
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	2.5%	-32.8%	67.5%	-8.9%	-56.0%	-0.8%	22.6%
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	4.6%	19.8%	10.7%	14.9%	0.9%	-14.5%	0.8%
семейни градини	1.0%	0.2%	4.5%	0.0%	12.1%	-4.3%	-4.2%
Общо зеленчуци и цветя:	-3.6%	22.3%	-2.0%	-15.5%	-22.9%	-0.3%	5.3%
окопни и други едногодишни фуражни култури	17.5%	-79.9%	162.5%	-36.1%	-49.5%	54.1%	74.9%
ливади с бобови	-6.9%	-3.7%	-24.3%	-4.7%	12.3%	-22.8%	10.0%
ливади с житни	0.7%	0.0%	-0.9%	-30.6%		-2.0%	
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	-5.3%	-6.8%	-21.8%	-7.3%	10.6%	3.6%	13.8%
продуктивни постоянни ливади	-2.5%	-2.4%	-9.1%	-4.3%	-2.2%	-2.2%	-1.4%
високопланински пасища	0.0%	0.2%	-27.7%		3.6%	0.4%	-0.8%
затревени слабопродуктивни площи	-0.5%	-0.1%	0.9%	-1.5%	-0.8%	-2.6%	1.6%
ливади-овощни градини	-0.9%	-9.0%	9.1%		1.0%	-0.2%	-9.2%
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	-1.0%	-1.4%	-0.5%	-1.8%	-0.9%	-2.0%	0.6%
лозя	-2.1%	-9.8%	-5.5%	-6.8%	1.5%	-0.6%	1.5%
кайсии, зарзали и праскови	-3.5%	-0.1%	-3.4%	0.5%	-11.5%	-0.7%	9.5%
череша и вишни	7.8%	-0.3%	-4.4%	20.6%	17.0%	0.6%	7.4%
сливи	0.0%	-0.3%	-2.9%	19.8%	-0.3%	-0.3%	-0.8%
ябълки	0.9%	0.5%	0.8%	33.9%	-22.5%	14.0%	5.7%
круши и други овощни култури	-4.0%	0.9%	-28.4%	-2.9%	-0.4%	0.0%	1.0%
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	2.6%	-4.4%	17.1%	-5.7%	-4.2%	13.6%	1.2%
Общо трайни насаждения:	-0.6%	-6.3%	-4.0%	-4.0%	1.5%	3.2%	2.0%
угари	5.7%	15.6%	-13.9%	22.1%	4.8%	0.0%	-2.5%
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	0.4%	0.5%	-0.6%	1.3%	0.8%	-0.8%	1.2%
необработвана земя	-4.2%	-1.5%	-13.0%	-1.6%	-6.1%	1.5%	-6.3%
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	0.1%	0.3%	-1.3%	1.1%	0.1%	-0.5%	0.2%

ТАБЛИЦА 2

ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2010 ГОД.

хектари

Основни категории	зърнени (вкл. за фураж)	масло-дайни	технически	зеленчуци и цветя	ливади и едногодишни фуражни (без царевица)	постоянно затревени площи и ливади-овощни градини	трайни насаждения	угари	Използвана земеделска площ	Площ със селскостопанско предназначение
Област										
БЪЛГАРИЯ	1 756 391	943 661	106 390	75 839	96 371	1 701 990	163 608	207 616	5 051 866	5 492 891
Благоевград	5 873	996	4 678	4 877	1 493	107 304	7 166	3 484	135 871	149 607
Бургас	88 223	38 544	26 825	4 067	1065	93 356	13 558	18 497	284 135	315 802
Варна	88 804	49 187	103	720	6 277	36 015	10 702	12 348	204 156	221 752
Велико Търново	94 201	61 496		1 505	6 421	66 412	2 809	2 809	235 653	254 313
Видин	41 410	21 706		300	900	16 404	5 001	12 803	98 524	137 234
Враца	94 696	60 195	1 843	307	3 276	65 929	1 638	13 513	241 397	250 508
Габрово	10 072	5520		387	1 259	41 837	872	1 356	61 303	67 695
Добрич	212 721	105 850	3 471	4 083	2 960	37 665	3 266	2 246	372 262	375 222
Кърджали	903	301	5 922	1 606	1 104	98 360	1 104	3 914	113 214	118 333
Кюстендил	7 315	390	98	3 511		66 617	5 950	5 364	89 245	106 509
Ловеч	41 445	13 482		799	899	109 654	6 192	2 397	174 868	185 254
Монтана	73 672	43 792		392	1 372	64 364	4 604	9 405	197 601	219 742
Пазарджик	28 516	2 602	2 185	7 389	3 747	50 995	7 285	7 389	110 108	141 121
Перник	18 039	4 853		950	527	76 905	633	10 866	112 773	116 571
Плевен	162 713	107 106	100	3 206	4 709	43 584	1 904	13 226	336 548	344 863
Пловдив	76 547	50 081	7 634	6 413	14 861	85 707	21 681	21 682	284 606	307 102
Разград	86 374	42 020	1 421	5 684	5 683	17 255	2 436	812	161 685	165 440
Русе	99 060	62 011	1 572	1 572	3 931	13 956	2 653	3 145	187 900	195 664
Силистра	84 190	45 732	4 085	6 377	5 480	17 834	11 259	597	175 554	178 742
Сливен	49 494	24 341	2 739	609	2 028	60 954	10 041	5 477	155 683	165 623
Смолян	288		481	4 229		54 590	96	961	60 645	61 126
София-град	8 544	2 455		295	2652	23 176		2 455	39 577	48 514
София-област	24 010	8 929		3 671	1 587	189 994	5 060	10 319	243 570	271 052
Стара Загора	94 457	53 472	6 243	2 920	5 035	64 952	17 421	7 653	252 153	280 148
Търговище	56 237	24 983	289	1 448	7 910	37 620	2 990	7 717	139 194	160 029
Хасково	51 449	31 575	8 575	3 732	1 917	85 748	11 097	11 399	205 492	248 366
Шумен	82 168	37 894	4 221	2 552	7 853	21 500	3 240	5 203	164 631	177 884
Ямбол	74 970	44 148	23 905	2 238	1 425	53 303	2 950	10 579	213 518	228 675

ТАБЛИЦА 2А

ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2009 ГОД.

хектари

Основни категории Област	зърнени (вкл. за фураж)	масло- дайни	техни- чески	зеленчуци и цветя	ливади и едного- дишни фуражни (без царевица)	постоянно затревени площи и ливади- овощни градини	трайни насаждения	угари	Използвана земеделска площ	Площ със селско- стопанско предназ- начение
БЪЛГАРИЯ	1 878 458	802 222	88 596	78 651	101 758	1 719 028	164 536	196 336	5 029 585	5 490 113
Благоевград	6 316		3 710	4 612	1 704	109 780	6 918	7 720	140 760	151 487
Бургас	96 387	32 487	19 121	4 488	976	95 315	13 756	15 414	277 942	315 600
Варна	93 645	43 496	2 866	716	6 141	35 513	10 644	8 495	201 515	218 811
Велико Търново	107 303	37 961		6 176	6 479	66 406	2 834	3 340	230 497	251 553
Видин	37 589	20 180		198	594	17 707	4 946	13 453	94 666	135 917
Враца	106 341	54 715	897	698	3 488	64 781	2 990	8 770	242 680	249 955
Габрово	11 309	585		487	1 072	42 995	877	2 925	60 251	67 758
Добрич	196 527	116 287	3 462	6 619	3 971	37 269	3 869	3 665	371 672	374 421
Кърджали	1 179	590	6 290	1 376	590	96 421	1 081	3 244	110 771	116 275
Кюстендил	6 944	386	96	3 376		66 741	5 787	6 076	89 404	106 572
Ловеч	35 807	15 603		600	800	110 921	6 401	4 001	174 132	184 234
Монтана	84 297	33 659		699	1 598	65 320	4 495	4 894	194 963	218 135
Пазарджик	23 223	3 940	2 281	6 013	3 007	52 147	7 050	7 879	105 539	139 130
Перник	21 126	3 628		1 280	1 067	80 341	533	5 548	113 524	117 685
Плевен	185 235	84 179	100	1 897	5 492	45 335	1 797	13 281	337 317	345 504
Пловдив	97 236	30 266	6 737	6 536	13 675	86 577	21 619	22 926	285 573	307 191
Разград	96 900	42 252	755	3 557	8 623	17 677	2 910	1 725	174 399	178 710
Русе	102 819	54 182	1 945	1 848	7 393	13 910	2 821	2 043	186 962	195 620
Силистра	90 735	39 454	6 957	3 776	5 565	17 094	11 430	99	175 110	179 284
Сливен	58 632	20 617	1 006	1 006	1 207	59 235	11 264	5 833	158 799	168 453
Смолян	196		393	4 809		54 768	98	2 061	62 326	62 718
София-град	8 504	2 248		293	880	23 752		6 256	41 933	48 580
София-област	23 016	6 177		3 786	2 391	192 999	4 982	6 875	240 227	271 712
Стара Загора	99 885	48 070	6 375	4 149	4 048	65 578	15 989	7 489	251 585	278 100
Търговище	55 938	16 976	278	1 299	8 163	38 313	2 876	6 030	129 872	150 930
Хасково	57 515	28 044	5 915	3 467	1 733	83 214	10 606	10 402	200 895	248 621
Шумен	87 507	31 902	4 050	1 778	8 692	24 099	3 654	4 346	166 027	180 447
Ямбол	86 347	34 338	15 362	3 112	2 409	54 820	2 309	11 546	210 244	226 710

ТАБЛИЦА 2Б ИЗМЕНЕНИЕ НА ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ 2010 ГОД. СПРЯМО 2009 ГОД.

Основни категории Област	зърнени (вкл. за фураж)	масло- дайни	техни- чески	зеленчуци и цветя	ливади и едного- дишни фуражни (без царевица)	постоянно затревени площи и ливади- овощни градини	трайни насаждения	угари	Използвана земеделска площ	Площ със селско- стопанско предназ- начение
БЪЛГАРИЯ	-6.5%	17.6%	20.1%	-3.6%	-5.3%	-1.0%	-0.6%	5.7%	0.4%	0.1%
Благоевград	-7.0%		26.1%	5.7%	-12.4%	-2.3%	3.6%	-54.9%	-3.5%	-1.2%
Бургас	-8.5%	18.6%	40.3%	-9.4%	9.1%	-2.1%	-1.4%	20.0%	2.2%	0.1%
Варна	-5.2%	13.1%	-96.4%	0.6%	2.2%	1.4%	0.5%	45.4%	1.3%	1.3%
Велико Търново	-12.2%	62.0%		-75.6%	-0.9%	0.0%	-0.9%	-15.9%	2.2%	1.1%
Видин	10.2%	7.6%		51.5%	51.5%	-7.4%	1.1%	-4.8%	4.1%	1.0%
Враца	-11.0%	10.0%	105.5%	-56.0%	-6.1%	1.8%	-45.2%	54.1%	-0.5%	0.2%
Габрово	-10.9%	843.6%		-20.5%	17.4%	-2.7%	-0.6%	-53.6%	1.7%	-0.1%
Добрич	8.2%	-9.0%	0.3%	-38.3%	-25.5%	1.1%	-15.6%	-38.7%	0.2%	0.2%
Кърджали	-23.4%	-49.0%	-5.9%	16.7%	87.1%	2.0%	2.1%	20.7%	2.2%	1.8%
Кюстендил	5.3%	1.0%	2.1%	4.0%		-0.2%	2.8%	-11.7%	-0.2%	-0.1%
Ловеч	15.7%	-13.6%		33.2%	12.4%	-1.1%	-3.3%	-40.1%	0.4%	0.6%
Монтана	-12.6%	30.1%		-43.9%	-14.1%	-1.5%	2.4%	92.2%	1.4%	0.7%
Пазарджик	22.8%	-34.0%	-4.2%	22.9%	24.6%	-2.2%	3.3%	-6.2%	4.3%	1.4%
Перник	-14.6%	33.8%		-25.8%	-50.6%	-4.3%	18.8%	95.9%	-0.7%	-0.9%
Плевен	-12.2%	27.2%	0.0%	69.0%	-14.3%	-3.9%	6.0%	-0.4%	-0.2%	-0.2%
Пловдив	-21.3%	65.5%	13.3%	-1.9%	8.7%	-1.0%	0.3%	-5.4%	-0.3%	0.0%
Разград	-10.9%	-0.5%	88.2%	59.8%	-34.1%	-2.4%	-16.3%	-52.9%	-7.3%	-7.4%
Русе	-3.7%	14.4%	-19.2%	-14.9%	-46.8%	0.3%	-6.0%	53.9%	0.5%	0.0%
Силистра	-7.2%	15.9%	-41.3%	68.9%	-1.5%	4.3%	-1.5%	503.0%	0.3%	-0.3%
Сливен	-15.6%	18.1%	172.3%	-39.5%	68.0%	2.9%	-10.9%	-6.1%	-2.0%	-1.7%
Смолян	46.9%		22.4%	-12.1%		-0.3%	-2.0%	-53.4%	-2.7%	-2.5%
София-град	0.5%	9.2%		0.7%	201.4%	-2.4%		-60.8%	-5.6%	-0.1%
София-област	4.3%	44.6%		-3.0%	-33.6%	-1.6%	1.6%	50.1%	1.4%	-0.2%
Стара Загора	-5.4%	11.2%	-2.1%	-29.6%	24.4%	-1.0%	9.0%	2.2%	0.2%	0.7%
Търговище	0.5%	47.2%	4.0%	11.5%	-3.1%	-1.8%	4.0%	28.0%	7.2%	6.0%
Хасково	-10.5%	12.6%	45.0%	7.6%	10.6%	3.0%	4.6%	9.6%	2.3%	-0.1%
Шумен	-6.1%	18.8%	4.2%	43.5%	-9.7%	-10.8%	-11.3%	19.7%	-0.8%	-1.4%
Ямбол	-13.2%	28.6%	55.6%	-28.1%	-40.8%	-2.8%	27.8%	-8.4%	1.6%	0.9%

ТАБЛИЦА 3 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

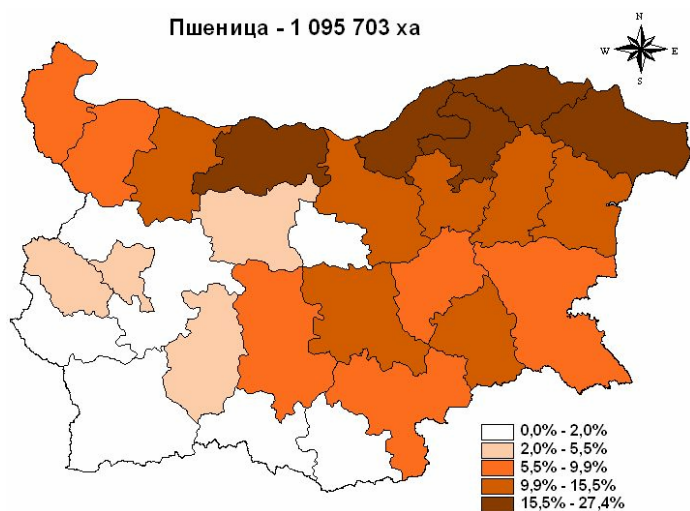
	<i>хектари</i>									
ЗАЕТОСТ	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
пшеница	1 095 703	1 254 151	1 114 427	1 120 510	979 925	1 134 354	1 044 006	903 345	1 382 890	1 366 594
ечемик	250 640	264 689	223 004	193 840	192 539	276 472	333 484	285 372	392 765	293 128
ръж и тритикале	16 116	17 034	15 296	12 030	17 285	24 158	17 578	23 252	24 065	23 843
овес	24 627	28 894	40 230	25 412	20 707	36 172	42 467	47 392	46 218	52 726
царевица	360 046	303 881	348 402	408 880	386 772	340 847	415 971	488 488	360 116	444 955
ориз	5 277	6 521	5 042	6 454	5 082	4 683	5 397	5 644	5 232	3 897
други житни	3 982	3 288	8 175	5 224	6 779	15 943	15 852	19 141	6 274	7 831
захарно цвекло				994	101	1 907	1 041	400	2 188	1 343
индустриални текстилни култури	202	102	199	501	811	1 930	3 735	3 293	6 436	14 689
слънчоглед	734 314	687 209	723 962	686 692	785 064	653 371	598 203	674 883	477 276	398 478
тютюн	31 652	27 865	26 742	31 144	27 932	43 005	48 974	41 875	42 016	52 165
индустриални маслодайни култури	209 347	115 013	102 899	59 389	22 012	13 094	20 517	20 308	12 871	20 748
други индустриални култури	74 536	60 629	48 824	39 954	35 325	44 217	96 078	71 295	55 873	40 002
картофи	13 824	14 068	21 648	21 890	23 825	25 441	24 562	22 781	22 889	21 377
боб, грах, бакла	3 670	3 803	5 868	5 401	4 379	4 785	5 801	6 091	6 223	6 800
леща, нахут и други варива	2 169	5 754	3 857	1 291	2 237	4 705	3 875	8 111	6 023	3 427
пресни зеленчуци	29 420	28 715	30 001	41 088	39 899	41 584	37 765	46 381	50 772	52 400
разсадници	3 014	2 806	3 314	3 621	3 810	4 219	4 842	3 901	4 299	4 527
фуражни култури, окопни	96					200	484	194	508	311
други фуражни едногодишни култури	7 366	6 349	7 352	6 108	4 885	13 028	6 547	9 820	7 985	7 680
ливади засети с бобови	87 718	94 226	99 362	92 213	91 162	92 772	93 044	97 469	86 474	89 277
ливади засети с житни	1 191	1 183	2 468	3 353	2 492	3 205	4 900	3 548	3 999	5 523
угар	207 616	196 336	229 471	291 751	436 508	348 118	437 674	455 798	273 911	438 757
ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ:	3 162 526	3 122 516	3 060 543	3 057 740	3 089 531	3 128 210	3 262 797	3 238 782	3 277 303	3 350 478
семейни градини	21 629	21 411	25 763	25 790	40 388	42 315	49 122	82 426	75 417	118 956
овощни насаждения	72 913	71 995	69 893	75 035	71 084	71 457	83 082	80 285	81 045	92 330
лозя – чиста култура	82 675	84 438	100 873	103 949	100 564	106 633	117 041	122 080	122 299	139 087
смесени трайни насаждения	8 020	8 103	12 759	9 541	10 182	9 892	10 782	9 026	9 312	9 363
постоянно затревени площи и ливади-овощни градини	1 701 990	1 719 028	1 828 865	1 842 141	1 876 392	1 904 016	1 805 711	1 791 718	1 757 305	1 785 908
оранжерии, заслони и високи навеси	2 113	2 094	2 129	2 024	1 912	1 998	1 954	2 011	2 020	2 220
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 051 866	5 029 585	5 100 825	5 116 220	5 190 053	5 264 521	5 330 489	5 326 328	5 324 701	5 498 342
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 492 891	5 490 113	5 648 206	5 666 336	5 709 733	5 725 663	5 785 686	5 782 461	5 796 208	5 854 242

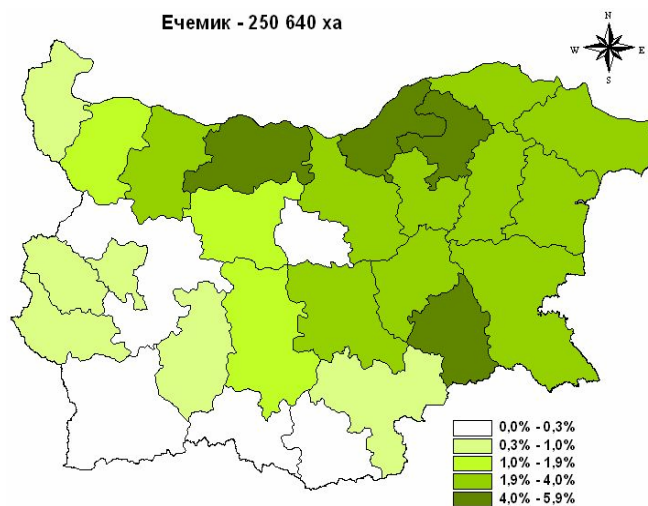
ТАБЛИЦА 4 **ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА ПРЕЗ 2010 ГОД.**

НАИМЕНОВАНИЕ	хектари									
	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Минно дело и депа за разтоварване	36 648	36 597	34 062	33 957	32 236	32 830	31 720	32 484	32 439	32 142
Селско стопанство и рибовъдство	5 613 052	5 600 490	5 614 470	5 613 891	5 645 080	5 717 839	5 623 927	5 625 348	5 685 603	5 808 447
Горско стопанство и защита на средата	3 704 405	3 701 268	3 664 701	3 676 868	3 679 932	3 676 498	3 670 124	3 671 760	3 678 757	3 681 810
Промисленост, енергийно производство и търговия	67 315	66 756	67 081	65 776	55 342	64 703	63 498	65 106	64 085	64 364
Мрежи (плавателни, пътни, въздушни и др.)	190 061	194 702	202 812	206 561	205 160	206 975	206 291	206 490	204 693	203 019
Администрация и местно управление	26 262	25 840	25 584	25 485	34 336	24 958	22 231	23 440	22 825	23 324
Армия	46 508	46 579	46 828	47 330	47 196	47 510	50 976	50 728	49 548	49 463
Образование, култура и култови места	11 806	11 839	12 104	11 907	11 913	11 627	8 380	8 288	8 186	7 818
Здравни и социални центрове, спорт и развлечения	42 953	43 786	44 377	43 567	43 352	46 427	47 739	48 511	48 357	51 308
Индивидуални и колективни жилища	284 151	284 903	290 367	285 993	289 409	290 230	318 360	317 319	314 551	310 547
Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение	1 077 029	1 087 430	1 097 804	1 088 855	1 056 234	980 593	1 088 664	1 050 716	991 146	867 948

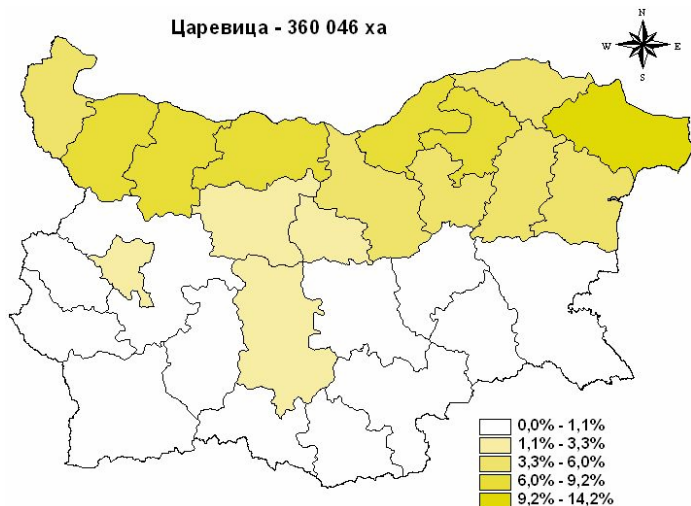
КАРТИ

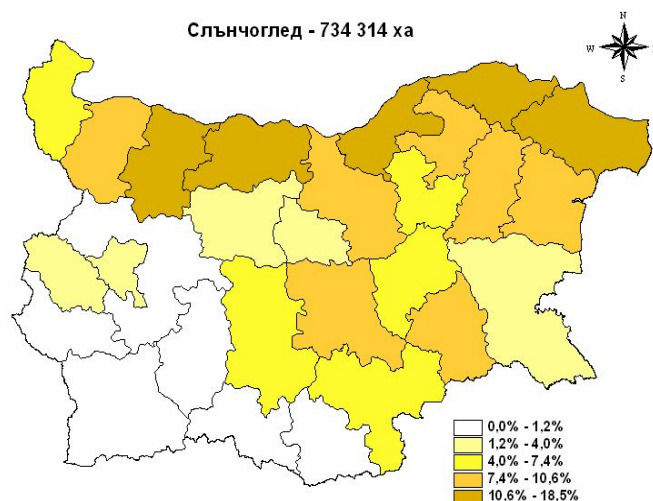
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

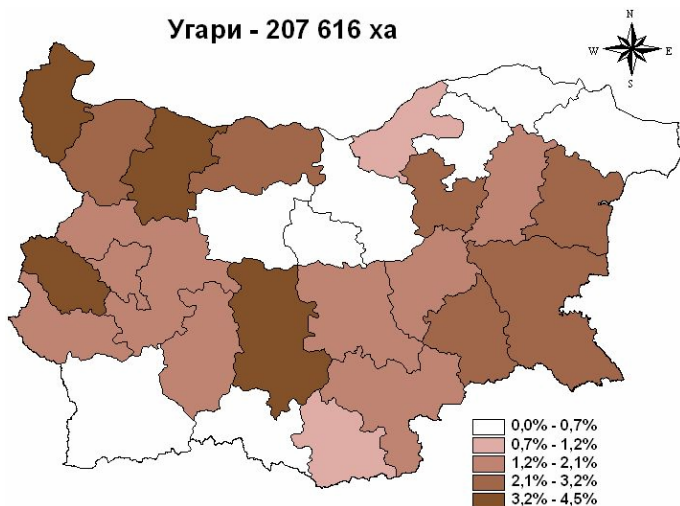
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

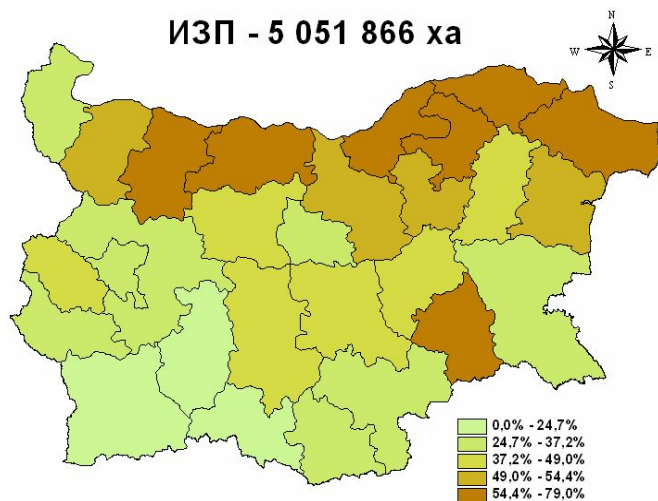
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с царевица спрямо площта на съответната област.

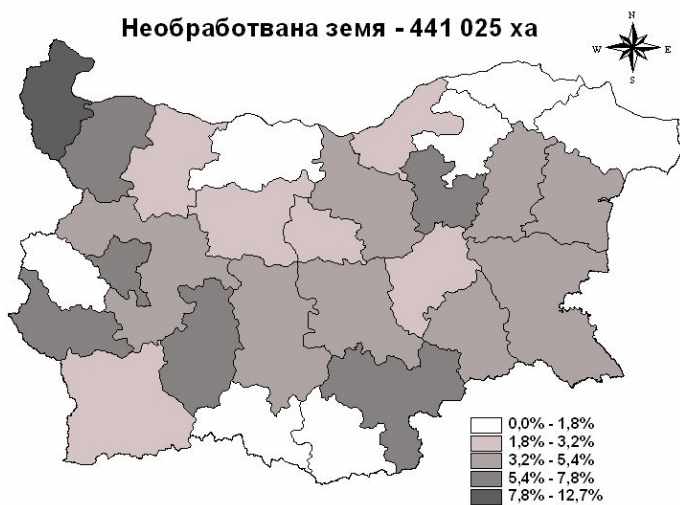
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите със слънчоглед спрямо площта на съответната област.

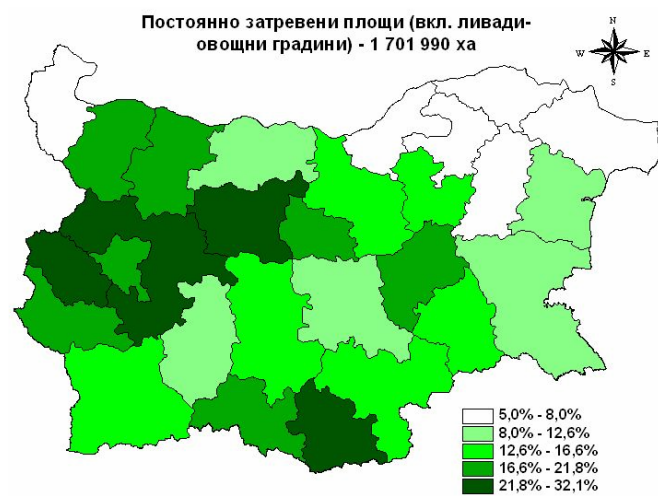
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с угари спрямо площта на съответната област.

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на използваната земеделска площ спрямо площта на съответната област.

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на необработваните земи спрямо площта на съответната област.

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на постоянно затревените площи (вкл. ливади-овощни градини) спрямо площта на съответната област.

Публикацията е приключена редакционно на 30.11.2010 год.
При публикуването на откъси от тази публикация трябва да бъде споменат източника.

Отговорник на публикацията : Диана Атанасова (МЗХ) Редакция: МЗХ, отдел "Агростатистика" Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агростатистика"	За контакти: МЗХ, отдел "Агростатистика" Тел. / факс: 985 11 140; 980 82 94 E-mail : agrostat@mzh.government.bg